

KUD
postmottak@kud.dep.no

11.01.2022

Deres ref: 21/6009-

Høringsvar til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer i perioden 1. november 2021 til 28. februar 2022 som følge av covid-19- utbruddet

Egen ordning for tap av vederlag via TONO

NOPA ønsker å kommentere at vederlag til opphavere ikke er nevnt i forslag til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning. Vederlag ble også utelatt fra foregående kompensasjons- og stimuleringsordninger, men i 2021 kom det på plass en egen ordning for TONO- og Gramo-vederlag for fremføringsåret 2020.

Komponister og tekstforfattere får sin inntekt gjennom vederlag fra TONO når musikk og sangtekst fremføres på konserter eller spilles offentlig, for eksempel i butikker og restauranter. Størrelsen på konsertvederlaget bestemmes av publikumstall, når det er mange i salen får opphaverne godt betalt – og motsatt.

Opphavere har en økonomi med stor treghet. Først i september 2022 vil opphavere få utbetalt vederlag for konserter i 2021. Oppgjør for fremføring ligger altså til enhver tid mer enn ett år på etterskudd. Konsertvederlag for det året vi nå har startet på skal først utbetales fra TONO i september 2023.

Som kjent har det vært lite konserter de siste to årene, og de som har funnet sted har i stor grad skjedd med begrenset publikum. Mange offentlige steder som spiller musikk har vært stengt store deler av det siste året.

For 2022 er utsiktene usikre. Det gjelder for gjennomføring av konserter i det hele tatt, og for publikumsoppslutning når det åpnes opp. En kompensasjonsordning for opphavere er derfor avgjørende for å opprettholde disse inntekter.

Dersom departementet velger å holde vederlag utenfor den midlertidige kompensasjons- og stimuleringsordningen som er til høring, ber vi om videreføring for ordningen vi hadde for fremføringsåret 2020 (utbetalt i 2021). Denne ordningen har etter vår mening fungert bra, og vi ber Kulturdepartementet videreføre den for fremføringsårene 2021 og 2022, med utbetaling i 2022 og 2023.

Opphavere som har falt utenfor kompensasjonsordningene

Noen få opphavere har ikke fått noen form for kompensasjon ennå, det er de som har sin inntekt fra såkalte store rettigheter. Med store rettigheter menes musikk til forestillinger – oftest på teater – der musikken er en svært viktig del av handlingen. Det dreier seg om musikalene, opera og ballett.

Store rettigheter går utenom TONO-systemet, og er ennå ikke kompensert på noen måte. Dramatikerne, som var i samme situasjon, fikk en egen ordning i fjor. Vi oppfordrer Kulturdepartementet til å etablere en kompensasjonsordning for denne gruppen komponister. NOPA kan være behjelpelig med å innhente data og tall fra komponistene det gjelder.

Ordningenes dekningsgrad

I Norge er vi heldige som har hatt og har fått ordninger som kompenserer kulturlivet gjennom pandemien. Vi ser at våre kollegaer i andre land har det mye vanskeligere. Samtidig virker det som det er mye lettere å stenge Norge enn andre land. Til tross for at vi har mindre smitte, færre sykehusinnleggelse og etter hva vi har brakt på det rene flere leger og sykepleiere per innlagt enn noe annet land i verden.

Vi synes verken helsemyndigheter eller regjeringen har evnet å gi en tilfredsstillende forklaring på de svært inngripende tiltakene vi har sett den siste måneden. Disse tiltakene rammer hardt nå, men har også en langtidseffekt. Vi så under åpningen i høst at publikum ikke på noen måte kom tilbake umiddelbart. Når helseminister Ingvild Kjerkol og assisterende helsedirektør Espen Rostrup Nakstad var ute i mediene og advarte mot sosial kontakt, hjalp det heller ikke på billettsalget.

For oss ser det ut som myndighetene legger opp til at én eller to bransjer skal ta støytten for alle. Vi ser rundt oss at mange ansatte i andre bransjer har fått bonus til jul. Fordi selskapene de jobber i har gått over all forventning i 2021. Det finnes også eksempler på utbetaling av bonus til ansatte i offentlig sektor i fjor.

Det snakkes om den største inflasjonen på kanskje 40 år, og det er varslet at vårens lønnsoppgjør blir dyrt. Inntekten til de fleste av de vi representerer befinner seg i bunnsjiktet i norsk arbeidsliv. De siste to årene har hverdagen bestått av avlysninger, utsettelse, lavere vederlag og lavere honorar. Kompensasjonen de er tilbudt er 60, 70 eller i aller beste fall 80% av et snitt av 2017 til 2019-inntekten.

For de aller fleste i kulturbransjen er nå alle reserver tømte, og verdifull egenkapital er brukt opp. NOPA oppfordrer derfor Kulturdepartementet til å øke kompensasjonsgraden i alle ordninger til kulturlivet.

Måltrettede stimuleringsordninger

Gjennom pandemien har Kulturdepartementet innvilget store beløp til stimulering i kultursektoren via etablerte ordninger. Kulturministeren har uttalt at også den nye

regjeringen vil fortsette denne praksisen. Det er bra, men for at midlene skal komme de som er hardest rammet til gode, er det nødvendig at Kulturdepartementet gir føringer med bevilgningene.

NOPA har fulgt med på tildelinger fra Norsk kulturfond, spesielt ordningen «komposisjon og produksjon av musikk». Populærmusikkfeltet har i utgangspunktet, stikk i strid med både tildelingsbrev og Kulturrådsloven §1, svært få tildelinger her. Dette har vedvart gjennom pandemien, til tross for flere rause ekstrabevilgninger fra departementet og at Kulturrådets egne studier viser at nettopp populærmusikkfeltet er hardest rammet av krisen.

Rådsleder i Norsk kulturfond har i møte med NOPA sagt at rådet ikke ønsker å endre praksisen, til tross for ekstra midler. Fordi de ikke er instruert om dette fra departementet. NOPA ber derfor Kulturdepartementet om å spesifikt instruere om at ekstratildelinger til etablerte ordninger i forbindelse med «koronapakker» skal gå til kunstnergruppene som faktisk er rammet av koronakrisen.

Event og lukkede oppdrag for næringslivet

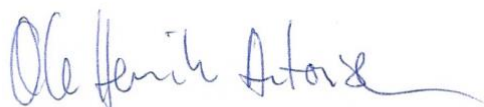
NOPA stiller seg bak de mange innspillene fra resten av bransjen om at «Eventbransjen» må inkluderes i kompensasjonsordningene. I store deler av året er det nettopp her våre medlemmer får sine oppdrag og sin inntekt.

Eksport

NOPA stiller seg bak innspillet fra blant annet Music Norway, Gramart og Musikkindustriens næringsråd om ordninger for de som har fått avlyst turneer og konserter i utlandet.

NOPA stiller gjerne opp med mer informasjon om ønskelig.

Med vennlig hilsen

Ole Henrik Antonsen
Styreleder